

В селищі Новопсков мешкає 9993 осіб, з яких 3280 є читачами бібліотеки.

До послуг користувачів універсальний фонд, який нараховує понад 29779 екземплярів документів. Він сформований на основі інформаційних, культурних, досугових потреб громади, поєднує не тільки книги, а й 477 періодичних видань та 148 електронних видань.

В 2016 році до Центральної районної бібліотеки надійшло 230 примірників книг.

Центральна районна бібліотека має структурні підрозділи: відділ обслуговування читачів, який складається з читального залу та абонементу, методичний відділ та відділ комплектування і обробки літератури.

Робота відділу обслуговування читачів спрямована на всебічне задоволення інформаційних потреб користувачів, виховання культури читання, надання оперативної інформації з найрізноманітніших галузей знань. Діє Арт-студія «Магія творчості», Університет III віку, он-лайн мобільний соціальний офіс «Бібліотеки Новопсковщини – платформа інформування громадян», об'єднання «Ліра», кіноклуб «Docudays UA в Новопсковській центральній районній бібліотеці» та Пункт європейської інформації.

Відділ методичної роботи працює при центральній бібліотеці й сприяє вивченню, узагальненню та впровадженню передового досвіду в практику роботи бібліотек. Аналізує роботу бібліотек-філій та стан бібліотечного обслуговування населення району. Працює над удосконаленням та виявленням нових форм та методів роботи. Проводить навчання бібліотечних працівників ЦБС на семінарах, методичних днях, заняттях-практикумах. Здійснює загальне планування ЦБС та займається поповненням інформації на ВЕБ-сторінці ЦБС, розробляє методично-бібліографічні матеріали. Забезпечує участь бібліотек району в районних та обласних конкурсах. Здійснює виїзди в філії ЦБС з метою надання методичної та практичної допомоги бібліотечним працівникам, проводить групові та індивідуальні консультації.

Відділ комплектування і обробки літератури здійснює централізоване комплектування фондів бібліотек системи. Основне завдання відділу – повне, оперативне комплектування та відображення фонду бібліотеки в системі каталогів. Основні напрямки діяльності: здійснює бібліографічний опис, систематизацію документів та їх технічне опрацювання, складає і редагує каталоги; проводить переоблік бібліотечного фонду та його перерозподіл між бібліотеками-філіями; здійснює передплату періодичних видань для бібліотек ЦБС; надає методичну та практичну допомогу бібліотекам-філіям згідно своєї спеціалізації.

Досягнення Новопсковської центральної районної бібліотеки

Для покращення якості життя людей старшого віку, збереження та формування їх активної життєвої позиції Центральна районна бібліотека сумісно з Новопсковським територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) з 2012 року надає соціально-педагогічну **послугу «Університет третього віку»**. Освіта в університеті є безкоштовною, лекції

читають працівники бібліотек та волонтери. Одним з багатьох позитивних моментів є те, що слухачі мають можливість відвідувати одночасно різні факультети. На базі Центральної районної бібліотеки діють факультети «Комп'ютерних технологій», «Художньо-літературний», «Господарочка», «Культурології та краєзнавства». За цей час пройшли навчання близько 350 осіб.

З березня 2014 року при Центральній районній бібліотеці діє, **«Он-лайн мобільний соціальний офіс «Бібліотеки Новопсковщини – платформа інформування громадян»**, створений для здійснення оперативної інформаційно-роз'яснювальної роботи при залученні фахівців Управління праці та соціального захисту населення Новопсковської райдержадміністрації, Новопсковського районного центру зайнятості, Управління пенсійного фонду в Новопсковському районі. До роботи офісу долучилися сільські бібліотеки-філії, що мають доступ до мережі Інтернет. За час роботи офісу скористувались консультаціями 979 жителів з 10 населених пунктів району. Кількість внутрішньо-переміщених осіб, які скористались в 2016 році послугами становить 55 чоловік.

В Центральній районній бібліотеці діє **Арт-студія «Магія творчості»**, заняття якої проводяться у вигляді майстер-класів з опанування різними видами творчості для старшокласників, учнів Професійного аграрного ліцею, молодих мам, дітей особливої категорії (усиновлені, малозабезпечені, багатодітні, діти переселенці, діти з фізичними вадами).

Члени **об'єднання «Ліра»** проводять свої засідання на базі Центральної районної бібліотеки, на яких мають змогу познайомитися між собою, поспілкуватися, обмінятися творчими планами, поетичними перлинами художнього слова в онлайн режимі із поетами Троїцька, Тернопільщини та Івано-Франківщини. Бібліотека організовує зустріч із талановитими та креативними письменниками, поетами, і просто щирими, доброзичливими, відкритими до спілкування, сповненими душевною теплотою людьми: нашими земляками Валентиною Шестопаловою, Тетяною Скіпою, Василе Літвіненком.

В стінах бібліотеки відбулись презентації: збірки **«Кутянські спориші»** Скіпи Тетяни Федорівни та автобіографічної повісті місцевого автора Літвіненка Василя Васильовича **«Жизнь, судьба и дороги»**, в створенні, якої активну участь брали бібліотечні працівники Центральної районної бібліотеки.

8 грудня 2015 року відбулося відкриття **кіноклубу «Docudays UA в Новопсковській центральній районній бібліотеці»**. В рамках кіноклубу демонструються фільми, які були учасниками Міжнародних фестивалів документального кіно про права людини Docudays UA. Після кожного перегляду відбуваються обговорення основних проблем, що були порушені у фільмах. Дискусії проходили з модератором кіноклубу, психологами ГО «Центр підтримки громади», старшим інспектором Новопсковської кримінально-виконавчої інспекції та психологом Новопсковської кримінально-виконавчої інспекції.

В Центральній районній бібліотеці в рамках **літературно-музичного фестивалю «Дорога на Схід»** до бібліотеки завітали поети, громадські активісти Сергій Жадан, Дмитро Лазуткін, Артем Полежака та співачка Анжеліка Рудницька, які розповідали про свою творчість, читали вірші та залюбки

відповідали на чисельні запитання новопсковців. На згадку про зустріч подарували читачам бібліотеки книги сучасних українських авторів.

7 липня 2015 року відбувся інформаційно-консультативний *семінар для внутрішньо-переміщених осіб «Діємо разом!»*. Юристи Норвезької Ради у справах біженців в Україні розповідали про юридичну допомогу, яку можуть отримати ВПО, про права громадян на працю та проблеми трудових відносин. Присутні в залі мали можливість особисто задати запитання юристам Норвезької Ради щодо прав переселенців на отримання субсидій, поновлення документів, порядок отримання допомоги по малозабезпеченості, отримання гуманітарної допомоги тощо.

Згідно укладеної угоди про співпрацю з ГО «Центр підтримки громади», що реалізовує проект Школа емоційного інтелекту «Перезавантаження», в 2016 році у бібліотеках проводяться виїзні консультації психологів та соціальних працівників Центру.

19 серпня в Центральній районній бібліотеці в рамках проголошеного Року англійської мови в Україні в межах проекту Секції «Display-кросінг» відкрилась виставка *«Книжковий Біг Бен»* на відкритому повітрі.

29 вересня 2016 року відбулось *відкриття Пункту європейської інформації*. Реалізація цього проекту стала можливою завдяки перемозі у конкурсі «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в Пунктах європейської інформації в бібліотеках» від Всеукраїнської Громадської Організації «Українська бібліотечна асоціація» та програми Європейського Союзу «Erasmus+» (Жан Моне). Присутні дізналися про можливості бібліотеки у популяризації європейських цінностей. Відбулась презентація завдань, послуг та можливостей, які користувачі та жителі громади зможуть реалізувати при Пункті європейської інформації. Серед таких, зокрема, доступ до численних інформаційних ресурсів, як друкованих, так і електронних, щодо економіки, культури, звичаїв та традицій європейських країн.

Центральна районна бібліотека взяла участь у *проекті «Підтримка стабілізації громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі»* за фінансуванням Міністерства закордонних справ Японії. Основними завданнями проекту є залучення широкого кола членів громади до участі у соціальних заходах, які спрямовані на згуртування громади, гармонійного співіснування, підтримка інтеграційних та адаптаційних процесів серед ВПО; розширення спектру соціальних послуг для населення громади; розвитку волонтерства, соціальних та громадських ініціатив. В рамках проекту представники МОМ провели серію тренінгів з 25.08 по 27.08. 2016 року для ініціативної групи з питань розвитку громади та соціальної згуртованості. Представники громади смт. Новопсков, внутрішньо переміщені особи та члени ініціативної групи скоординували зусилля задля написання проекту «Рука в руці, крокуєм спільно, наш рідний край будуєм вільно», в рамках якого заплановано відкриття на базі Центральної районної бібліотеки публічного центру інформації «Влада і громадськість - партнери», медіа-центру для молоді, проведення спортивних та

дозвіллевих заходів для дітей, започаткування роботи клубу англійської мови тощо. Реалізація проекту розпочнеться з жовтня 2016 року.

Співпраця Новопсковської центральної районної бібліотеки

В сучасних соціально-економічних умовах розвитку суспільства стрімко зростає роль соціального аспекту бібліотечної діяльності. Бібліотека є тим закладом, якому притаманно консолідувати громадськість щодо вирішення соціально значущих проблем.

Одним із прогресивних напрямків взаємодії бібліотек з різними структурами та користувачами є соціальне партнерство, яке дозволяє їм як позиціонувати свої інтереси серед місцевої громади, так і враховувати інтереси її членів.

Новопсковська центральна районна бібліотека у своїй роботі тісно співпрацює з: Новопсковською районною радою; Новопсковською районною державною адміністрацією; Районним центром культури та дозвілля; Новопсковським районним краєзнавчим музеєм; Новопсковською школою мистецтв; Районним центром зайнятості; Новопсковською районною організацією ветеранів; Новопсковським Районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; Службою у справах дітей Новопсковської РДА; Товариством Червоного Хреста; Районним територіальним медичним об'єднанням; Санаторієм «Перлина»; Новопсковським районним управлінням юстиції; Новопсковським відділком поліції ГУНП; сектором Державного земельного кадастру Відділу Держземагенства в Новопсковському районі; Новопсковською кримінально-виконавчою інспекцією управління державної пенітенціарної служби в Луганській області з підобліковими, які перебувають на обліку в інспекції;

Бібліотека співпрацює з такими громадськими організаціями: «Центр підтримки громад»; Благодійна організація «Луганське обласне відділення «Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитяче містечко»; Громадська організація «Моя Новопсковщина».

Тісні зв'язки налагоджено з місцевими ЗМІ – районною редакцією радіомовлення, Новопсковським районним комунальним підприємством «Редакція газети «Перемога», Рекламно-інформаційний тижневиком «Новопсковщина».

Важливою складовою нашої роботи є співпраця з бібліотеками різних регіонів України: Львівською обласною універсальною науковою бібліотекою; Полтавською обласною універсальною науковою бібліотекою; Кіровоградською обласною бібліотекою для юнацтва; Харківською обласною бібліотекою для юнацтва; Хмельницькою міською ЦБС; Диканською центральною районною бібліотекою (Полтавської області); Рахівською районною бібліотекою та Діловецькою сільською бібліотекою (Закарпатської області); Куликівською центральною районною бібліотекою (Чернігівської області); Надвірнянською центральною районною бібліотекою (Івано-Франківської області).

Концепція розвитку Новопсковської центральної районної бібліотеки як сучасного інформаційного центру

Мета Концепції:

Створення умов для розвитку бібліотечної справи району шляхом реалізації комплексу заходів, а саме:

- Збереження безцінної культурно-духовної спадщини краю, модернізацію матеріально-технічної бази та інформаційно-технічної інфраструктури бібліотек, утвердження європейської системи надання бібліотечних послуг.

- Розвиток діяльності бібліотек та удосконалення бібліотечного обслуговування на базі запровадження сучасних інформаційних технологій, комп'ютерної та телекомунікаційної техніки; забезпечення доступу до Інтернет.

- Збереження бібліотечного фонду та всебічне сприяння розвитку інформаційного, науково-технічного, економічного і культурного потенціалу.

- Забезпечення бібліотек періодичними виданнями та поповнення бібліотечних фондів вітчизняною та зарубіжною літературою (зокрема для дітей та молоді). Бібліотечні фонди мають бути актуальними, містити літературу, що постійно запитується користувачами. Від якісного складу фонду бібліотек, відповідності сучасному розвитку суспільства залежить престиж бібліотеки.

Пріоритетні напрями:

- Формування та комплексний розвиток єдиного фонду інформаційних ресурсів ЦРБ, РБД та бібліотек-філій, його зберігання та взаємо використання.

- Формування культурно-історичної свідомості місцевої громади, насамперед у процесі краєзнавчої діяльності.

- Впровадження нових інформаційних технологій.

- Застосування інноваційних форм роботи (введення нових послуг).

- Зміцнення партнерських з органами місцевого самоврядування та виконавчої влади, закладами, громадськими організаціями, фермерськими та приватними підприємствами.

- Зміцнення партнерських відносин з бібліотеками різних регіонів України. Розширення мапи партнерських відносин.

- Розробка, впровадження та реалізації бібліотечних проектів та програм.

- Участь у конкурсах та проектах організацій-грантодавців щодо залучення коштів для поліпшення матеріально-технічної бази бібліотек, придбання необхідної літератури та обладнання, придбання комп'ютерної техніки для збільшення інформаційного поля обслуговування користувачів. Використання фандрейзингу, адвокації та краудфандингу.

- Сприяння національно-патріотичному розвитку особистості, вивченню, розумінню та поцінюванню історії і культури краю.

- Організація простору для спілкування, творчості, підтримки молодіжних ініціатив.

- Оптимізація системи управління, розвиток кадрових ресурсів та програм навчання для бібліотекарів.

Напрямки реалізації пріоритетів:

- Розробка Програми розвитку бібліотечної галузі району (для залучення коштів на придбання літератури, проведення масштабних заходів, придбання комп'ютерної техніки, принтерів, проекторів для бібліотек);

- Удосконалення системи підвищення фахової кваліфікації кадрів. Постійна професійна самоосвіта, формування нового професійного мислення;

- Розширення кола джерел;

- Заснування читацького об'єднання з обговоренням нових книг українських та зарубіжних письменників; проводити скап-зустрічі з відомими письменниками України;

- Сприяння розкриття творчого потенціалу місцевих авторів. Популяризувати сайти літераторів, де можна виставляти свої твори. Залучення користувачів до участі у Міжнародних, Всеукраїнських та обласних літературних конкурсах;

- Впровадження новітніх інформаційних технологій в обслуговування населення у бібліотеках ЦБС, автоматизація та комп'ютеризація бібліотечно-бібліографічних процесів;

- Удосконалення інформаційно-бібліографічного обслуговування населення за допомогою створення електронних баз даних, в т.ч. періодичних видань;

- Втілення проекту Міжнародної організації з міграції «Підтримка стабілізації громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі»;

- Участь в проектах по залученню коштів на покращення матеріально-технічної бази;

- Комп'ютеризація бібліотек та проведення Інтернету;

- Розширення послуг он-лайн мобільного соціального офісу «Бібліотеки Новопокровщини – платформа для інформування громадян»;

- Підвищення рівня інформованості мешканців про інформаційні можливості бібліотек через веб-сторінки, засоби масової інформації;

- Взаємодія та поінформованість органів місцевого самоврядування;

- Робота в рамках проекту «Docudays UA»;

- Робота в рамках проекту «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках»;

- Розширення кола співпраці в рамках проекту «Український Донбас»;

- Робота в рамках проекту «Підтримка стабілізації громад, що зазнали наслідків конфлікту на Донбасі» за підтримки уряду Японії;

- Робота з незахищеними верствами населення в рамках «Університету III-го віку»;

- Робота з патріотичного виховання підрастаючого покоління. Популяризація патріотичної літератури;

- Залучення до читання дітей, підлітків та молоді, сприяння розвитку творчих здібностей підрастаючого покоління, удосконалення роботи з обдарованими дітьми та молоддю;

- Забезпечення відповідних умов доступу до інформації людям похилого віку та людям з обмеженими фізичними можливостями;

- Продовження діяльності «Новопсковського PR-офісу сучасних бібліотек».

